

Det Gode Ældreliv

Aabenraa Kommunes
ældre- og værdighedspolitik

”Med ældre- og værdighedspolitikken viser vi en klar retning for værdighed og det gode liv for ældre i Aabenraa Kommune.”

Politisk forord

Ældre- og værdighedspolitikken er blevet revideret og har fået titlen 'Det gode ældreliv'.

Det gode ældreliv i Aabenraa Kommune peger ind i en fremtid med stort fokus på innovation og på et stærkt og godt samarbejde mellem kommunen og civilsamfundet, pårørende og frivillige organisationer.

Tak til borgere i Aabenraa Kommune, relevante råd og politiske udvalg, som har deltaget i dialoger om værdier og principper for fremtidens ældreområde. Det er dejligt at se, at så mange aktivt tager del i vores fælles udvikling af det gode ældreliv.

Borgerne har udtrykt, at det er værdigt selv at kunne bestemme, hvad der skal ske, at opleve gensidig respekt mellem mennesker og ligeværdige sociale relationer i hverdagen.

Det vægtes højt af borgerne at have frihed til at klare sig selv – og at kunne få hjælp og omsorgsfuld pleje, når man ikke længere selv kan.

Det er de værdier og principper, som skal ligge til grund for et værdigt ældreliv i Aabenraa Kommune, og som ældre- og værdighedspolitikken bidrager til.

Med ældre- og værdighedspolitikken viser vi en klar retning for værdighed og det gode liv for ældre i Aabenraa Kommune.

Michael Christensen
formand for Social- og Seniorudvalget

Det Gode Liv

Vision
Grundantagelser

Det gode ældreliv

Målet med hjælp og støtte er at opnå bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.

Vi antager at alle ønsker

- At have frihed til at vælge og bestemme over eget liv
 - At leve et sundt og aktivt liv med høj livskvalitet
- At være noget for andre og blive opfattet som en ressource
- At knytte relationer i hverdagslivet og tage del i fællesskaber og gøremål, der er meningsfulde
- At klare sig selv og tage ansvar for eget liv i videst muligte omfang

Indsatsområder og målsætninger

Sammen med borgeren

At borgerne mødes med tillid, ligeværdighed, og føler sig set og hørt – også når hjælp og støtte er nødvendig.

Aktivt ældreliv

At borgerne deltager i aktiviteter og fællesskaber og tager ansvar for deres egen og andres velfærd, sundhed og trivsel.

Sundhed og mestring

At borgerne lever et sundt liv med høj livskvalitet, og mestrer hverdagen så længe som muligt.

Bolig og fællesskaber

At alle borgere har en egnet bolig, der opleves som hjemlig, og som fleksibelt understøtter deres gode og aktive hverdagsliv i forskellige livsfaser.

Kommunikation og tilgængelighed

At borgerne oplever god kommunikation og dialog, har bevægelsesfrihed og oplever høj grad af tilgængelighed – både fysisk, socialt, kognitivt og digitalt.

Mission og vision

Aabenraa Kommunes mission er, at vi skaber det gode liv sammen.

Alle borgere skal have mulighed for at leve det gode liv – og et godt liv som ældre.

Det gode ældreliv skaber vi sammen gennem fem indsatsområder, som bygger på, at høj livskvalitet er forbundet med at leve det liv, som man plejer, og at man mestrer hverdagen.

Ældre- og værdighedspolitikens vision er, at alle ældre borgere i Aabenraa Kommune har mulighed for at leve det gode ældreliv.

Med visionen er målet med hjælp og støtte at opnå bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.

Ældre- og værdighedspolitikken omsætter denne vision i politiske målsætninger, der skal medvirke til at skabe de bedst mulige livsbetingelser for de ældre og deres pårørende.

Grundantagelser

Vi tager udgangspunkt i en række antagelser om den enkelte. Vi antager og forventer, at alle ønsker:

- at have frihed til at vælge og bestemme over eget liv
- at leve et sundt og aktivt liv med høj livskvalitet
- at være noget for andre og blive opfattet som en ressource
- at knytte relationer i hverdagslivet og tage del i fællesskaber og gøremål, der er meningsfulde
- at klare sig selv og tage ansvar for eget liv i videst mulige omfang

Udgangspunkt for ældre- og værdighedspolitikken

Alle ønsker at bestemme selv og at klare sig selv længst muligt i livet.

Aabenraa Kommunes ældre- og værdighedspolitik tager derfor både afsæt i 'Bekendtgørelse om værdighedspolitikker for ældreplejen' og i 'Hvidbog om rehabilitering'.

Rehabilitering er udgangspunktet for al hjælp og støtte, og går på tværs af faglighed og sektorer.

Ældre- og værdighedspolitikken skal understøtte sammenhæng og helhed i kommunens målsætninger og indsatser på tværs af fagområder.

Social- og Seniorudvalget har ansvaret for, at der ydes hjælp og støtte til ældre borgere, der har behov for dette, og for at sikre værdig ældrepleje til sårbare ældre og deres pårørende.

Udvalget ønsker at fremme, at:

- flere borgere er sunde og oplever at have et godt helbred
- flere borgere mestrer deres hverdag
- flere borgere er en del af et meningsfuldt fællesskab.

”Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.”.

Sammen med borgeren

At blive anerkendt og respekteret er bærende værdier for ældrelivet i Aabenraa Kommune.

Mødet og dialogen med de professionelle skal være båret af tillid og ligeværdighed, hvor borgere og pårørende såvel som medarbejdere bliver tiltalt på en værdig måde, og hvor borgeren bliver set som et helt menneske.

Relationer og inddragelse

Når livet ikke længere kan leves uden at opsøge hjælp og støtte, er udgangspunktet, at den enkelte borger ved, hvad der er brug for.

Aabenraa Kommune lægger vægt på at inddrage pårørende i et samarbejde om hjælpen sammen med borgeren.

Pårørende eller det selvvalgte netværk, som den enkelte har en særlig relation med og tillid til, anerkendes i høj grad, og indgår som en ressource i det omfang borgeren og de pårørende ønsker det.

Medarbejdere er så vidt muligt kendte, der hvor de løser opgaver sammen med borgeren. De indgår som vigtige sparringspartnere med stort kendskab til borgerens behov og livshistorie.

Medarbejdere dokumenterer som en understøttende del af hjælpen – sammen med borgeren – og som en del af et inddragende samarbejde om opfølgning på hjælpen. Det er det gode teamsamarbejde, som giver nærvær, omsorg og tryghed.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Borgerne skal opleve selvbestemmelse og tryghed i overgange mellem sektorer og fagområder.

Sammensætningen af faglige, specialiserede og tværgående kompetencer er med til at sikre høj kvalitet og et så målrettet og sammenhængende forløb for borgeren som muligt.

Det betyder, at medarbejdere sammen med borgere og pårørende tager ansvar for sammenhængen i samarbejdet mellem sygehus, egen læge og den fortsatte behandling i kommunen.

Det er et mål, at borgerne oplever, at de bliver mødt med medmenneskelighed og professionalisme, og har tillid til at være i gode hænder. Der bliver lyttet til det, som har mest betydning for den enkelte, så hjælpen er meningsfuld.

En værdig død

Det gode liv – til sidst – er, at omgivelserne respekterer den enkeltes eller pårørendes ønske til en værdig afslutning på livet.

Den døende kan tilbydes lindrende behandling, støtte og rammer, som kan tilgodese et værdigt terminalforløb.

En værdig død er, at ingen skal være ufrivilligt alene ved afslutningen af livet.

Målsætning
At borgerne mødes med tillid,
ligeværdighed og respekt, og føler sig
set og hørt – også når hjælp og støtte er
nødvendig.

Aktivt ældreliv

Vi vil, at alle har muligheder for at være aktive og at gøre ting, som man har lyst til, og som man tidligere har deltaget i.

For Aabenraa Kommune er kultur- og fritidslivet en vigtig del af det gode liv, fordi det giver glæde og livskvalitet, og fordi kultur- og fritidslivet giver oplevelser, der bidrager til at holde borgerne sunde, aktive og kreative.

Det betyder, at Aabenraa vil være kendetegnet af et rigt foreningsliv og et varieret og mangfoldigt udbud af aktivitetstilbud og gode rammer for kulturlivet, så alle har muligheder for at deltage i aktiviteter – på et værdigt niveau, som passer til den enkelte – og at være aktive sammen med andre i meningsfulde fællesskaber.

Vi vil forebygge ensomhed

At bevare sociale relationer og at undgå ensomhed er af høj betydning for de fleste. Sygdom eller funktionstab kan føre til uønsket isolation.

Ensomhed kan forebygges gennem hjælp til at indgå i meningsfulde fællesskaber og aktiviteter og ved at understøtte samarbejdet med frivillige foreninger om indsatser, der kan forebygge ensomhed.

Det betyder, at den enkelte så vidt muligt støttes i at genoptage styringen over eget liv samtidig med, at alle tager medansvar for hinanden og fællesskabet.

Frivillige

Den frivillige indsats skal have de bedst mulige betingelser, så frivilligheden styrkes og udvikles.

Det har stor betydning, at alle de mange gode, frivillige kræfter, der er i lokalområderne i Aabenraa Kommune, bringes i spil og får mulighed for at udfolde ideer og initiativer. Derfor er det vigtigt, at vi sammen opdyrker og faciliterer nye muligheder for fællesskaber omkring borgernes sundhed, sociale samvær og trivsel.

Det betyder, at flere borgere i Aabenraa Kommune skal engageres i frivilligt arbejde, og at de frivillige organisationer skal opleve, at kommunen lytter til dem og værdsætter deres arbejde.

Målsætning

At borgerne deltager i aktiviteter og fællesskaber og tager ansvar for deres egen og andres velfærd, sundhed og trivsel.

Sundhed og mestring

At være sund og rask giver frihed, og er et gode i sig selv. Aabenraa Kommune har en vision om at skabe sunde og aktive fællesskaber, lighed i sundhed og markante forbedringer af såvel borgernes fysiske sundhedstilstand som deres mentale sundhed og trivsel.

Det betyder, at alle borgere skal have mulighed for at få gavn af den generelle indsats for at forbedre borgernes sundhed i forhold til kost, rygning, alkohol, motion, mental og seksuel sundhed.

At kunne klare sig selv

Det er forbundet med høj livskvalitet at kunne klare sig selv og at tage ansvar for eget liv i så stor udstrækning som muligt - også når ældrelivet er udfordret.

Alle, der har brug for hjælp og støtte, motiveres til og udfordres på at bidrage aktivt til at være mest muligt selvhjulpne ud fra en rehabiliterende tilgang, hvor der er fokus på en helhedsorienteret samarbejdsproces mellem borgeren, pårørende og medarbejdere.

Det betyder, at alle, som har behov herfor, i videst muligt omfang selv opsøger den nødvendige hjælp. Det kan for eksempel være i lokale sygeplejeklinikker.

Med afsæt i den enkeltes ønsker om fremtiden er målet sammen med borgeren at udvikle borgerens fysiske, psykiske, kognitive og sociale færdigheder for at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet, deltagelse og mestring.

Fysisk og vedligeholdende træning

Rette hjælp og træning er vejen til at klare sig selv længst muligt.

Aabenraa Kommune samarbejder derfor med frivillige foreninger om, at der er tilgængelige varierede tilbud om fysisk aktivitet og træning til alle. Det kan både være at komme ud på en gåtur sammen med andre eller at træne både hjemme og på center.

Velfærdsteknologiske og digitale løsninger kan understøtte træning, rehabilitering og behandling i eget hjem og støtte kommunikation, netværk og relationer.

Mad og ernæring

Vi vil, at alle skal have muligheder for at vælge hvilken mad, de ønsker at spise.

Alle skal have muligheder for at vælge spisetider og at deltage i spisefællesskaber – eller at spise alene efter eget ønske.

Borgerne skal kende betydningen af ernæringsrigtig kost tilpasset den enkeltes behov og spørges ind til individuelle ønsker.

**Målsætning
at borgerne lever et sundt liv med høj
livskvalitet, og mestrer hverdagen, så
længe som muligt.**

Bolig og fællesskaber

Vores bolig – hvad enten vi bor i parcelhus, i lejlighed, i bofællesskab eller på plejehjem – spiller en central rolle for vores trivsel.

For nogle er det fremtidige hjem et hjem med velfærdsteknologiske og digitale løsninger og rådgivning herom fra kommunen. For andre handler det om at flytte i tide, så hjemmet fortsat passer til livsfasen. På den måde fremmes den enkeltes muligheder for selvbestemmelse og at være selvhjulpen så længe som muligt.

Byrum og boliger til alle livets faser

Renovering og nybygning af kommunale boliger til ældre skal passe bedst muligt til klimaudfordringerne og det generelle boligbehov i befolkningen.

Aabenraa Kommune ønsker at udvikle fremtidens ældreboliger i et samspil med tilgængelige velfærdsteknologiske og digitale løsninger, der understøtter den enkeltes mestring og livskvalitet.

Borgere, der modtager støtte i hjemmet, skal opleve, at deres bolig opfattes og respekteres som deres hjem, og at der samarbejdes om at indrette fleksibelt i forhold til den nødvendige hjælp.

Fællesskaber på tværs af generationer

Meningsfulde fællesskaber og en bolig at føle sig hjemme i kan bestå af fællesskaber på tværs af generationer mellem unge og ældre - og i godt naboskab.

Det kan for eksempel være bofællesskaber, hvor man bor tættere sammen og kan støtte hinanden samt forebygge ensomhed. Det kan være en mellemting mellem en ældrebolig og plejehjem som for eksempel alternative plejehjem/kollektiver, der understøtter naturlige fællesskaber.

Nogle gange er behovet for hjælp og støtte så omfattende, at behovet bedst dækkes på plejehjem. Her kan det være aktuelt fortsat at bo sammen som par.

Ældre- og Værdighedspolitikken understøtter, at borgerne kan opretholde egen identitet og selv bestemme over deres hverdag i forhold til for eksempel døgnrytme, aktiviteter, boligform, mad og spisetider uanset om de bor hjemme eller på et af kommunens plejehjem.

Velfærdsteknologi

Velfærdsteknologi skal medvirke til at skabe tryghed i hjemmet og øge mulighederne, for at den enkelte klarer sig selv.

Aabenraa Kommune er kendt for, og går foran med at udvikle, afprøve og anvende velfærdsteknologiske og digitale løsninger i samarbejde med borgerne. Det bidrager til fælles viden om, hvilke teknologiske og digitale hjælpemidler, der bedst støtter op om det gode ældreliv i hverdagen.

Målsætning

At borgerne har en egnet bolig, der opleves som hjemlig, og som fleksibelt understøtter deres gode og aktive hverdagsliv i forskellige livsfaser.

Kommunikation og tilgængelighed

Alle skal have mulighed for at færdes trygt – uanset funktionsniveau.

Aabenraa Kommunes lægger vægt på, at omgivelserne er fysisk, socialt, kognitivt og digitalt tilgængelige, så det er muligt for alle at deltage i samfundslivet.

Fysisk tilgængelighed for alle

Tilgængelig information om transportmuligheder fremmer den enkeltes deltagelse ligesom nytænkning af transportmuligheder kan føre til større mobilitet for eksempel i nye samarbejdsrelationer om transport.

Friheden til at deltage i samfundslivet bevares bedst i et samspil mellem borgeren, netværk og civilsamfund. Vi vil sikre, at der er tilgængelig rådgivning, som understøtter den enkeltes selvbestemmelse og valgmuligheder.

Som demensramt skal det fortsat være muligt at opleve, at det er trygt at færdes uden for eget hjem.

Digital tilgængelighed og offentlig kommunikation

Dialog og information skal være tilgængelig for alle. Men det er ikke alle, der kan begå sig digitalt.

Aabenraa Kommune støtter private og frivillige foreninger og tiltag, der har til formål at øge den digitale parathed hos ældre borgere samt tilbyder kommunale aktivitetstilbud, der bidrager til, at borgerne udvikler og forbedrer deres digitale færdigheder.

Samtidig sørger kommunen for, at hjemmesiden kan læses op, og at kommunikere bredt ud i flere forskellige medier, så alle borgere har mulighed for at opsøge viden og information.

Det skal være nemt at komme i kontakt med en medarbejder, og at få viden og vejledning om hjælp til selvhjælp.

Målsætning

At borgerne oplever god kommunikation og dialog, har bevægelsesfrihed og oplever høj grad af tilgængelighed – både fysisk, socialt, kognitivt og digitalt.

Fra politik til handling

Sammenhæng og helhedssyn.

Ældre- og værdighedspolitikken er en tværgående politik, der skal ses i sammenhæng og samspil med kommunens øvrige tværgående politikker, strategier og planer, bl.a.:

- Planstrategien 'Det gode liv' samt Strategi for Bæredygtig Udvikling
- Aabenraa Kommunes mobilitetsplan 2022
- Demensstrategien 2018 – 2025
- Handicappolitikken 'Lige muligheder og trivsel for alle'
- Sundhedspolitikken 'Sundt liv i trivsel'
- Kultur- og fritidspolitikken 'Sammen om det gode liv'
- De politisk godkendte strategier, bl.a. boligstrategien, strategi for pårørende-samarbejde og velfærdsteknologistrategien.

Implementeringen af de forskellige politikker og strategier sker på en helhedsorienteret måde, så de understøtter og styrker hinanden.

Politikken skal realiseres ved, at de respektive politiske udvalg tager et ansvar for, at 'det gode ældreliv' tænkes ind i alle de sammenhænge, hvor Aabenraa Kommune møder borgerne. Ansvaret for ældre- og værdighedspolitikken forankres i Social- og Seniorudvalget.

Seniorrådet, med kontakt til alle interessegrupper på ældreområdet i Aabenraa Kommune, er en vigtigt medspiller for Aabenraa Kommune i forhold til ældre- og værdighedspolitikken.

Seniorrådet har til opgave at rådgive byrådet i ældrepolitiske spørgsmål og formidle synspunkter mellem borgerne og byrådet om lokalpolitiske spørgsmål.

Seniorrådet vil en gang årligt følge op på status på politikens fem indsatsområder og på den baggrund drøfte eventuelle forslag til initiativer.

Kolofon

Udgiver:

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk

Redaktion, design og layout:

Social & Sundhed, Aabenraa Kommune
post@aabenraa.dk

Design:

Mai Halberg, Tegnerum

Fotos:

Peter Leth-Larsen (forside)

Publikationen findes også digitalt på
[aabenraa.dk/politik-og-dialog/politikker/aeldre/](https://www.aabenraa.dk/politik-og-dialog/politikker/aeldre/)

2023

